

Federico Andahazi are multă imaginație. Inventează o poveste, neverosimilă – că de-aia-i poveste – cu mari scriitori ai începutului secolului al XIX-lea – în care îi întâlnim pe lordul Byron și pe secretarul său, John Polidori, pe Mary și Percy Shelley. Prezența lui Polidori printre ceilalți scriitori atât de bine cunoscuți nu-i deloc întâmplătoare. El este cel care a creat romanele fantastice cu vampiri. Despre vampir, dar un fel aparte de vampir e vorba și în „Mironosițele”.

Cei patru petrec câteva zile la vila „Diodati”, aflată pe malul lacului elvețian Lemman. Îi întâmpină o vreme furtunoasă, cu un lac care,

„[...] se cabra ca un animal încolțit, iar valurile lui tumultuoase păreau rodul unor lovituri date cu copite de cal, labe de tigru și cozi de dragon.”

Acolo, la vila „Diodati”, o casă de vacanță închiriată de lordul Byron, și într-o vilă aflată pe malul celălalt al lacului, se întâmplă lucruri ieșite din comun. Secretarul lordul Byron găsește în camera sa o scrisoare.

„John Polidori s-a oprit din citit. Ultima frază îl cutremurase. S-a uitat pe feresatră. Dincolo de perdeaua de apă care cădea pieziș peste lac, abia de putea zări munții, ale căror vârfuri se topeau pe cerul furtunii.”

Doctorul Polidori află un mare secret. Sunt trei surori Legrand, nu două. Locuiau pe malul celălalt al lacului. Două surori, frumoase și cunoscute pentru „farmecele” lor. A treia, marele secret, a rămas neștiut de (aproape) nimeni pentru că avea o înfățișare respingătoare. Anette Legrand se descrie ea însăși astfel:

„Poate că sunt coloana bifurcată a unei surori, un teratom crescut la adăpostul unui fesier frate, una dintre tumorile care, extirpate, arată oribil, ca o persoană formată doar pe jumătate: un

ghem de păr, unghii, dinți."

Pe cât era de respingătoare din punct de vedere fizic, pe-atât era de inteligentă. E necruțătoare cu propria ei persoană...Se compară în permanență cu surorile ei:

„Faimei publice a surorilor mele îi corespunde anonimatul meu absolut. Frumuseții lor incomparabile, urâtenia mea nemăsurată. Neghiobiei lor frivole i se opune inteligența mea nesuferită, care mă chinuie și mă hărțuiește ca o boală. [...] Lipsei lor de scrupule, tendința mea excesivă de a avea remușcări.”

Sora Legrand cea urâtă stă tot timpul ascunsă, în întuneric.

„Încă de când eram foarte mică am simțit o irevocabilă dorință de singurtate și întotdeauna am avut nevoia – o nevoie aproape fiziologică – să stau în locuri întunecoase și liniștite. De la rivalele mele, făpturile din adâncuri, am învățat totul. De la șobolani, interesul lacom pentru cărți; de la gândacii de bucătărie, puterea de observație pătrunzătoare; de la păianjeni, răbdarea; de la lilieci, simțul oportunității, de la șoareci, să străbat distanțe nesfârșite prin străfundurile tenebrelor.”

Îmi vine în minte acum o poezie minunată cu autor anonim, care se pare că aparține liricii norvegiene, dar paternitatea poeziei rămâne, până la urmă, o frumoasă necunoscută. Citez câteva versuri:

„Învață de la soare, să ai statornic drum

Învață de la flăcări, că toate-s numai scrum

Învață de la umbră, să taci și să veghezi

Învață de la stâncă, cum neclintit să crezi [...]"

Anette, constrânsă de infirmitatea și de urâtenia pe care le are, a trebuit să învețe să trăiască așa, să se adapteze învățând de la „făpturile din adâncuri” cum se supraviețuiește, pe pământ sau sub pământ.

Secretarul lordului află că cele trei femei aveau nevoie de ceva ce aparține oricărui bărbat pentru a supraviețui.

„Fapt e, dragă domnule Polidori, că supraviețuirea mea și, ca atare, cea a surorilor mele, depinde de obținerea a „ceva” aflat în posesia dumneavoastră. [...] curând – atât eu cât și surorile mele vom fi în agonie dacă ne va mai lipsi acel „ceva” pe care îl aveți.”

„Acel ceva” despre care amintește Andahazi în roman e lichidul aflat în posesia fiecărui bărbat și care asigură continuitatea speciei umane. Toate trei surorile au nevoie pentru a supraviețui de el. Cele două frumuseți, Babette și Colette Legrand, asigură „necesarul” prin farmecele lor feminine pentru ele, dar și pentru hidoasa lor soră Anette Legrand, care preferă să-i scrie lui Polidori toate acestea decât să se arate. Secretarului lordului Byron i se oferă un târg: în schimbul „lichidului vieții” pe care-l are, hidoasa și misterioasa a treia soră Legrand, extrem de talentată scriitoare, îi dă acestuia primele capitole dintr-un roman care, deși scris de ea, ar urma să fie cunoscut sub semnătura lui Polidori.

„Polidori a citit însemnările cu lăcomie. Primul paragraf l-a stupefiat pur și simplu. Rândurile lor erau chiar ce dorise să scrie întreaga viață. Era într-un totu sigur că aceea era, literalmente, povestirea la care visase.”

Gustul posibilei celebrități e deja prea mare...

„Avid de glorie, John Polidori era dispus să-și dea până și ultima picătură de substanță esențială pe noi istorii. Oare nu se afirmă, cu o îngâmfare de prost gust, că textele sunt ființele propriilor autori?”

Disperat și supărat în aceeași măsură pentru plecarea misterioasă a lui Anette, și cu aceasta dispariția furnizoarei de material literar de cea mai bună calitate, Polidori scrie o scrisoare plină

de venin:

„Sunteți, într-adevăr, ființa cea mai groaznică, josnică și demnă de dispreț pe care am avut nefericirea s-o cunosc. Descrierea oribilă pe care v-ați făcut-o pentru mine e binevoitoare față de anatomia dumneavoastră reală. Nici spiritul nu vă rămâne de căruță.”

Totuși, Polidori are decența să recunoască:

„Trebuie să admit totuși că povestirea a cărei paternitate mi-ați cedat-o e pur și simplu sublimă.”

Pentru „serviciile” sale, doctorul Polidori primește „paternitatea” povestirii „Vampirul”, a cărei autoare este, de fapt, Anette Legrand. Răspunsul la scrisoarea răutăcioasă a doctorului devenit scriitor nu se lasă mult așteptat:

„Mulțumiți-vă cu „Vampirul” care, cu toată modestia, e o scriere prea mare pentru un biet doctoraș condamnat să fie în umbra lordului. Fiți sigur: nu sunteți bun de altceva.”

Atacurile din partea lui Anette nu se opresc aici. Ea continuă:

„Chiar dacă ați scrie o operă comparabilă cu a frumosului Percy Shelley, tot ați rămâne un foarte sărac slujitor și fiu de secretar[...].”

Și ca să fie totul pe deplin lămurit:

„În rest, ce vă face să credeți că fluidul vital al Domniei Voastre – delicios, de altfel – e singurul de care dispun? Din fericire, pe lume sunt milioane de bărbați. În plus, paternitatea e întotdeauna cea mai îndoielnică.”

Paternitatea unei ființe umane are o anumită doză de incertitudine. Se pare că și despre paternitatea unei opere literare se poate discuta...Finalul scrisorii e și atacul cel mai dur la adresa doctorului:

„M-ați numit „diabolică” [...]. Dar trebuie să vă amintesc că diavolul își alege singur sufletele pe care să le cumpere și niciodată nu l-ar interesa sufletul cuiva care, ca un mizerabil, și-l scoate la mezat. Mulțumiți-vă cu ce v-am dat. Adio, iubite Polly Dolly.”

Andahazi ne spune ce s-a întâmplat mai târziu cu Polidori: niciodată n-a putut scrie ceva atât de bun ca „Vampirul”, oricât s-a străduit...

„După propriul jurnal se deduce că tânărul medic – după Byron, „mai apt să provoace, decât să vindece boli”- se îndrepta iremediabil spre un dezastru definitiv. Profitând de absența lordului, secretarul a predat manuscrisul „Vampirului” în 1819.”

În finalul romanului aflăm că lucrarea s-a bucurat de un mare succes de public, dar este semnată de Byron, nu de Polidori...Autorul înlătură orice neînțelegere care ar putea apărea în imaginația cititorului. Cei patru scriitori veniți în vacanță la vila „Diodati” s-au înțeles să scrie fiecare

„câte o narațiune bazată pe o întâmplare supranaturală”.

Scriitorul ne spune, la final, că lordul Byron a aflat de sinuciderea secretarului său John Polidori abia în 1821. Și, așa cum se cade într-un roman valoros, se combină fantezia cu realitatea, viața trăită cu cea imaginată.

„Istoria ne-a lăsat suficiente mărturii despre existența gemenelor Legrand. La Hôtel d'Angleterre din Geneva se mai păstrează încă registrele în care apar numele lor.”

Numele lui Anette nu apare...Apare, în schimb, misterul care nu putea lipsi nici la sfârșit. Federico Andahazi e cel care face acum mărturisiri depre o ciudată întâmplare pe care a trăit-o:

„Refuz să accept drept probă plicul negru □ - cu sigiliul din ceară roșie [cu] o aproape indescifrabilă literă „L”- care a apărut inopinat pe masa mea de lucru și pe care încă nu m-am hotărât să-l deschid.”

CARTE: “Mironosițele” de Federico Andahazi

Scris de Horia Picu

Duminică, 29 Septembrie 2013 07:39 -

Plicuri asmănătoare găsea pe masa din camera sa și doctorul Polidori. Poate că muza unui scriitor se metamorfozează în multe variante. Cum veți putea constata, la Federico Andahazi muza inspirației literare e mereu lângă el! Mă bucur că i-am citit această carte și sunt sigur că deschiderea plicului de care vorbește nu l-ar ajuta cu nimic. Știe să scrie cu talentul cu care sunt înzestrați puțini din scriitorii lumii!